

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713
email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

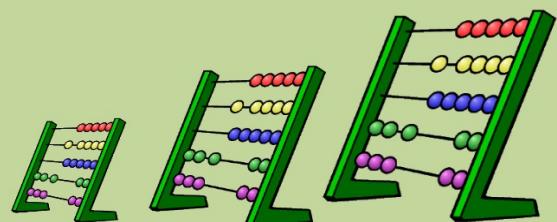
tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713
email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Autor:	Mgr. Ivana Kubicová
Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika
Vyučovací předmět:	Matematika
Ročník:	9.
Tematická oblast:	Geometrie v rovině a v prostoru
Téma hodiny:	Užití podobnosti - úlohy z praxe
Označení DUM:	VY_32_INOVACE_08.06.KUB.MA.9
Vytvořeno:	17. 03. 2013

Užití podobnosti

Práce s mapou a plánem

Výpočty vzdáleností a výšek
objektů na základě podobnosti

Co je měřítko mapy?

1 : 10 000

mapa : skutečnost

**poměr mezi velikostí úsečky na mapě a velikostí
jí odpovídající vzdálenosti ve skutečnosti**

1cm na mapě odpovídá 10 000cm ve skutečnosti

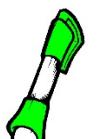
Příklad 1

Vzdálenost dvou měst na mapě je 9cm. Jaká je jejich vzdálenost ve skutečnosti, je-li měřítko mapy 1 : 150 000?

Příklad 2

Vzdálenost dvou měst je 30km. Jak dlouhá bude jejich vzdálenost na mapě s měřítkem 1 : 200 000?

řešení

Příklad 3

Vzdálenost dvou míst na mapě je 6cm. Jaké je měřítko mapy, jestliže ve skutečnosti je jejich vzdálenost 30km?

Příklad 4

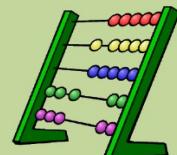
Na technickém výkresu má součástka o velikosti 6mm rozměr 12cm. Jaké je měřítko výkresu?

Příklad 5

Pokoj má na plánu rozměr 6cm a 10cm. Jaké budou jeho skutečné rozměry, jestliže měřítko plánu je 1 : 50?

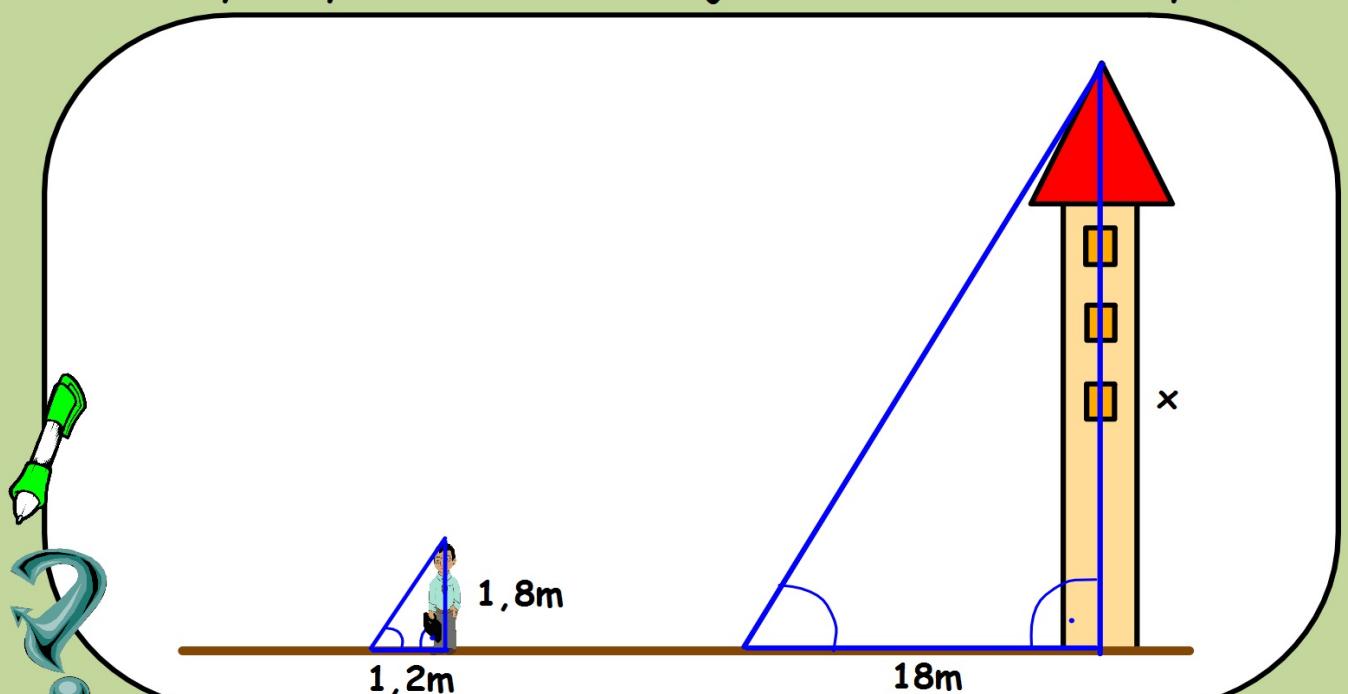
Užití podobnosti

Výpočty vzdáleností a výšek
objektů na základě podobnosti

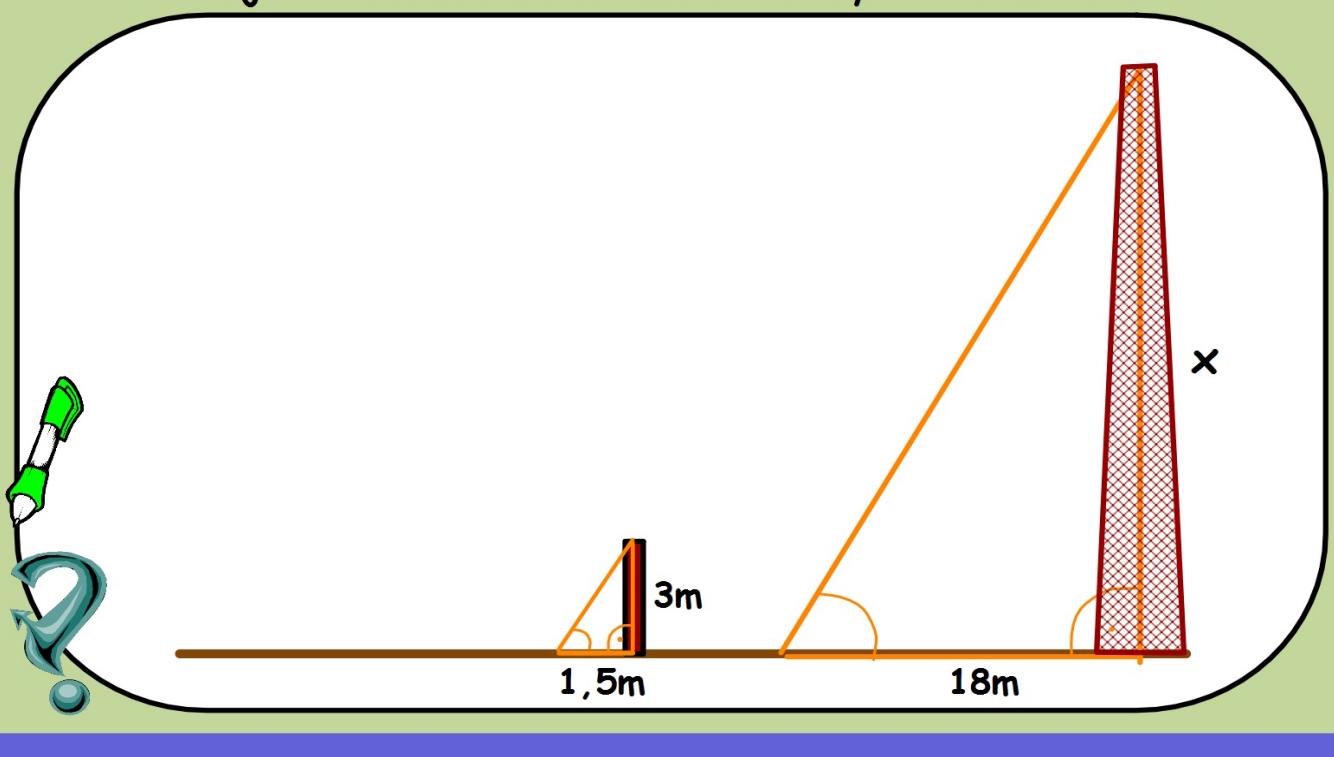
Příklad 1

Jak vysoká je věž, jestliže vrhá na zem stín dlouhý 18m?
Člověk vysoký 1,8m má ve stejnou dobu stín dlouhý 1,2m.

Příklad 2

Vypočítej výšku komínu, který vrhá stín dlouhý 18m. Ve stejnou chvíli má třímetrová tyč stín 150cm.

Příklad 3

Na skautském táboře měl Mirek za úkol změřit výšku stožáru. Bylo zataženo a nemohl využít stín. Vzal dřevěnou tyč a zabodl ji do země přesně 25 metrů od stožáru. Poodstoupil a lehl si na zem další metr od tyče. Zjistil, že vrchol stožáru vidí „na tyči“ přesně 60 cm nad zemí. Jakou měl stožár výšku?

náčrtek

rozbor

výpočet

Příklad 4

Vyhliďková věž vrhá stín do výšky 15 metrů na budovu vzdálenou 50m. Ve stejný okamžik měří stín metrové tyče 120 cm.
Vypočítej výšku věže.

náčrtek
rozbor
výpočet

Příklad 5

Na koupališti je v bazénu šikmé dno. U okraje má bazén hloubku 60cm, o 2 metry dál je to už 90 cm. Jak daleko od okraje musí plavčík umístit ceduli informující o hloubce 160cm?

náčrtek
rozbor
výpočet

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713
email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z knihovny prostředků ActivInspire.